

NVTZ Position Paper verantwoording declaraties zorgbestuurders

De Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorg en Welzijn (NVTZ) hecht er waarde aan om het huidige debat in het juiste kader te plaatsen. Het eerste verzoek van RTL om openbaarmaking van de bestuurskosten heeft, buiten de NVTZ om, in de zorg direct geleid tot de reactie dat zorginstellingen niet onder de WOB vallen. Veel Raden van Toezicht hebben daarop geconcludeerd dat zij juridisch gezien niet gehouden zijn om deze gegevens te verstrekken en dit ook niet gedaan. Gezien het juridisch gedreven verzoek van RTL (zie bijlage 1) is deze juridische benadering begrijpelijk.

De NVTZ is van mening dat, ook al is er geen wettelijke verplichting, transparantie een goede zaak is en er dus geen bezwaar is om deze kosten inzichtelijk te maken. Dat neemt niet weg dat de NVTZ er wel begrip voor heeft dat het verstrekken van deze gegevens niet bepaald de eerste prioriteit is van de zorginstellingen, in een tijd waar er zoveel op hen afkomt. Er wordt al heel veel gevraagd als het gaat om het verstrekken van informatie, aanleveren van financiële gegevens en afleggen van verantwoording. Dat hier een zekere moeheid ontstaat inzake het verstrekken van informatie vinden wij dan ook niet vreemd. Zorginstellingen willen op de eerste plaats met zorg bezig zijn.

Naar aanleiding van het eerste verzoek van RTL heeft de NVTZ met de onderzoeksredactie van RTL gesproken, wat tot een genuanceerder tweede verzoek heeft geleid (zie bijlage 2). De NVTZ heeft naar aanleiding van dit hernieuwde verzoek ook richting de leden gecommuniceerd dat wanneer deze gegevens eenvoudig kunnen worden overlegd, dat er voor ons dan geen reden hoeft te zijn dit niet te doen.

Waardecreatie voor de instelling

Het gaat bij de openbaarheid van declaraties niet om een waardeoordeel over de hoogte en hoeveelheid van de declaraties, maar om de verbinding van de activiteiten waarvoor wordt gedeclareerd met de bedoeling van de organisatie. Het is in dat licht verstandig om inhoudelijk of procedureel in communicatie of jaarverslaglegging aandacht hieraan te besteden. We leven nu eenmaal in een tijdperk waarin bestuurders en toezichthouders scherper om verantwoording worden gevraagd. Hierbij moet het niet gaan om de hoogte van specifieke bedragen, maar om de legitimiteit van deze uitgaven voor wat betreft de toegevoegde waarde voor de instelling. Er kan bijvoorbeeld aandacht zijn voor de rolverdeling van bestuurders, waarbij het mogelijk is dat één van de bestuurders meer een netwerkfunctie heeft en derhalve meer onkosten maakt ten behoeve van deze functie, die van waarde is voor de instelling. Het declareren van een diner kan in die hoedanigheid nooit eenduidig goed of verkeerd zijn, zonder de juiste context. Bij verplichte publieke openbaarmaking zonder verdere duiding bestaat het risico dat wel wordt gekeken naar de hoogte van het totaal, maar niet naar de duiding die relevant is voor de beoordeling.

De rol van de Raad van Toezicht

De huidige rol in de huidige procesgang is dat de Raad van Toezicht de opdrachtgever is van de accountant. De verantwoording van de declaraties is als zodanig onderdeel van de planning-en-control-cyclus en de managementletter die de accountant verschaft. In de contacten die de NVTZ heeft met Coziek, bereiken ons geen signalen dat hier misstanden plaatsvinden.

De NVTZ heeft geen directe rol in de wijze waarop Raden van Toezicht hun beleid vormgeven omtrent de verantwoording van de declaraties van zorgbestuurders. Wel benut de NVTZ de mogelijkheid om handreikingen te doen naar de eigen leden, zoals zij ook in deze casus haar leden

heeft geadviseerd. In dit kader adviseert de NVTZ dan ook om naast de bestaande procedure dat de Raden van Toezicht zelf beleid maken op welke wijze zij expliciet periodiek verifiëren hoe het staat met de verantwoording van de declaraties van zorgbestuurders, alsmede hoe de Raad van Toezicht hier verantwoording over aflegt. Dit beleid kan openbaar inzichtelijk zijn. Hierbij gaat het niet om specifieke bedragen, maar om de legitimiteit voor de toegevoegde waarde. Met een bepaalde frequentie kan de Raad van Toezicht zich inzicht verschaffen van het totaal van de uitgaven, indien er geen afwijkingen worden geconstateerd hoeft er ook niet verder op ingezoomd te worden. Deze vorm van verantwoording is ook terug te vinden in het openbaar bestuur.

Concluderend kan worden gesteld dat transparantie een goede zaak is wanneer het inzicht verschaft in de toegevoegde waarde die onkosten kunnen hebben. Transparantie zonder duiding heeft geen waarde en uitbreiding van bureaucratie dient te worden vermeden. De NVTZ stelt voor dat onkostenvergoedingen aan bestuurders altijd plaatsvinden volgens een door de Raad van Toezicht vastgesteld beleid. Dit beleid wordt openbaar gemaakt en de Raad van Toezicht ziet toe op de naleving ervan. Eveneens wordt in ieder geval in het jaarverslag verantwoording over dit beleid afgelegd.

Bijlagen: **1^e verzoek RTL**

2^e verzoek RTL